

Sygn. akt V GC 614/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2015 roku

Sąd Rejonowy w Elblągu V Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący SSR Marlena Brzozowska

Protokolant stażysta Jolanta Tuzimek

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2015r. w Elblągu

na rozprawie

sprawy z powództwa D. P.

przeciwko K. G.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej K. G. na rzecz powódki D. P. kwotę 395,75 zł (słownie: trzysta dziewięćdziesiąt pięć złotych 75/100) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 30.01.2014r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałej części,

III. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 110,02 zł (słownie: sto dziesięć złotych 02/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje zwrócić powódce ze środków Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Elblągu kwotę 236,00 zł (słownie: dwieście trzydzieści sześć złotych 00/100) tytułem nadpłaty opłaty sądowej oraz zwrotu niewykorzystanej zaliczki.

UZASADNIENIE

Powódka D. P. pozwem złożonym dnia 3.06.2015r. domagała się zasądzenia od pozwanej K. G. kwoty 5.351,92 zł wraz z ustawowymi odsetkami od poszczególnych kwoty, w tym od kwot: 2.630,49 zł od dnia 16.10.2014 r. do dnia zapłaty, 177,12 zł od dnia 18.08. 2012 r. do dnia zapłaty, 1.427,10 zł od dnia 19.04. 2012 r. do dnia zapłaty, 1.117,21 zł od dnia 29.02.2012 r. do dnia zapłaty, tytułem wynagrodzenia za naprawę i obsługę pojazdów, nadto domagała się zwrotu kosztów procesu. Pismem z dnia 10.08.2015r. powódka ograniczyła żądanie do kwoty 4.351,92 zł domagając się zapłaty kwoty 2.630,49 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16.10.2014 r. do dnia zapłaty, kwoty 177,12 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 18.08. 2012 r. do dnia zapłaty, kwoty 1.427,10 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 19.04. 2012 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 395,75 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 30.01.2014 r. do dnia zapłaty. Powódka ograniczyła żądanie w związku z zapłatą przez pozwaną w dniu 29.01.2014r. kwoty 1.000zł.

Dnia 16.06.2015r. wydany został nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, od którego pozwana złożyła sprzeciw. Pozwana domagała się oddalenia powództwa w całości podnosząc zarzut przedawnienia roszczenia.

Zdaniem powódki podniesienie przez pozwaną zarzutu przedawnienia co do części roszczeń stanowi nadużycie prawa, albowiem pozwana wykorzystwała znajomość powódki i jej współpracownika W. S. z mężem pozwanej Z. G., który zlecał naprawy pojazdów oraz prosił o odroczenie terminów zapłaty ze usługi.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Powódka w ramach działalności gospodarczej prowadzi warsztat serwisowy i naprawy pojazdów. Pozwana prowadzi działalność gospodarczą w zakresie transportu drogowego towarów. Początkowo działalność ta prowadzona była przez ojca pozwanej Z. G., a później od 2.08.2010r. pozwana rozpoczęła działalność, a ojciec pozwanej został jej pracownikiem. Zarówno w okresie gdy to Z. G. prowadził działalność gospodarczą, jak i później gdy działalność prowadziła już pozwana to ojciec Z. G. przyjeżdżał do powódki zlecając naprawy pojazdów oraz wykonanie czynności serwisowych, czy naprawczych, to on zlecał naprawy i usługi, a następnie odbierał pojazdy. W związku z tym, że powódka i W. S., z którym powódka współpracowała znali ojca pozwanej i świadczili na jego rzecz usługi wyrażali zgodę na to, aby zapłata za usługi dokonywana była nie przy odbiorze pojazdów, lecz później, z odroczeniem terminu płatności. Czasami faktury nie były wystawiane bezpośrednio po wykonaniu usługi, a czasami nie były wystawiane, wówczas rozliczano się gotówką. Z. G. zlecał wykonanie kolejnych usług pomimo zalegania przez pozwaną z zapłatą za usługi dotychczas wykonane, obiecując późniejszą zapłatę.

W 2012r. powódka przyjęła do naprawy pojazdy pozwanej oraz podjęła się szeregu czynności serwisowych w pojazdach, w tym m.in. diagnostyki systemu komputerowego, wymiany anteny, naprawy ogrzewania postojowego, montażu radia. Fakturę za te czynności fakturę powódka wystawiła dopiero 8.10.2014r. na łączną kwotę 2.630,49zł, wskazując w jej treści termin płatności 15.10.2014r.

W 2012r. pozwana wystawiła inne trzy faktury, w tym nr (...) z dnia 14.02.2012r. na kwotę 1.117,21 zł m.in. za montaż i demontaż ogrzewania postojowego, montaż instalacji, regenerację silnika, naprawę ogrzewania postojowego, z terminem płatności 28.02.2012r., fakturę nr (...) z dnia 4.04.2012r. na kwotę 1.427,10 zł za m.in. diagnostykę, naprawę pojazdu, regenerację silnika, montaż anteny i inne, z terminem płatności 18.04.2012r. oraz w dniu 3.08.2012r. fakturę nr (...) za towar na kwotę 177,12 zł, z terminem płatności 17.08.2012r.

Ojciec pozwanej Z. G., który przyprawdzał samochody do naprawy i je odbierał wielokrotnie zapewniał, że zapłata zaległości zostanie dokonana. Opóźnienie w zapłacie tłumaczył trudnościami finansowymi. Deklarował spłatę w miesięcznych ratach w wysokości 1.000 zł. Pozwana dnia 29.01.2014r. dokonała zapłaty kwoty 1.000,00 zł na poczet należności wynikającej z faktury nr (...) z dnia 14.02.2012r. na kwotę 1.117,21 zł. W związku z brakiem zapłaty za zaległe płatności powódka podejmowała się kolejnych napraw i czynności serwisowych jedynie z jednoczesną zapłatą wynagrodzenia. Powódka pismem z dnia 31.03.2015r. wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 4.351,92zł. Kolejne wezwanie o zapłatę kwoty 5.351,92 zł. wysłała dnia 22.04.2015r.

/dowód: zeznania świadka W. S. k. 68, zapis na płycie k. 70, zlecenia naprawy k.15-17, zaświadczenie z (...) k.11, faktura nr (...)/ faktury k. 19-21, dowód przelewu k. 75, wezwanie k. 12-14/

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o złożone przez powódkę dokumenty prywatne w takim zakresie, w jakim żadna ze stron nie kwestionowała ich wiarygodności dokumenty, tj. faktury vat, odręczne zlecenia przeprowadzenia czynności serwisowych i naprawczych, dowód przelewu oraz o zeznania świadka W. S.. Zgodnie z art. 6 k.c. oraz art. 232 k.p.c. to strony obowiązane są wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Powyższe przepisy stanowią normatywną podstawę zasady kontradiktoryjności, zgodnie z którą ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania cywilnego. W związku z tym obowiązkiem ich jest nie tylko przedstawianie twierdzeń i wskazywanie dowodów na ich poparcie (art. 232 k.p.c.), ale również dołożenie należytej staranności, by przeprowadzenie dowodów całkowicie od nich zależnych było w ogóle możliwe. W myśl zasady zawartej w przepisie art.6 k.c. na powódzie spoczywał ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie (zob. SN wyrok z 03.10. 1969 r., II PR 313/69, LexPolonica nr 317731, OSNCP 1979, nr 9, poz. 147), a na stronie pozwanej obowiązek udowodnienia okoliczności uzasadniających jej wnioski o oddalenie powództwa (tak SN w wyroku z 20 kwietnia 1982 r., I CR 79/82, LexPolonica nr 318337).

Sąd zważył, co następuje

Roszczenie powódki oparte jest na przepisach regulujących umowę o dzieło oraz umowę zlecenia w odniesieniu do tych zleconych jej czynności, które mieściły się w zakresie świadczenia usług. Roszczenie powódki wynika z obowiązku zapłaty przez zlecającego usługi (zamawiającego) wynagrodzenia za świadczone usługi (art.627 k.c., art. 735§1 k.c. w zw. z art.750 k.c.). Zgodnie z art. 750 k.c. do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. Zakres zastosowania art. 750 k.c. jest bardzo szeroki i obejmuje wykonywanie lub wykonanie czynności dla innej osoby i w jej interesie, może być zarówno wykonywanie czynności faktycznych, jak i prawnych. Spod dyspozycji art. 750 k.c. wyłączone są umowy o świadczenie usług polegających na dokonywaniu czynności prawnych, do tych umów mają zastosowanie przepisy o umowie zlecenia bądź innej umowie nazwanej. Zamawiający ma obowiązek dokonać zapłaty wynagrodzenia za wykonanie dzieła oraz za wykonanie usługi (art.627 k.c., art. 735§1 k.c.). Pozwana nie kwestionowała tego, że zlecała czynności naprawcze i serwisowe oraz, że te czynności faktyczne wykonywał w jej imieniu jej ojciec Z. G.. Przyznała, że był on jej pracownikiem, zaprzeczała jednak, aby był umocowany do składania w jej imieniu oświadczeń woli, w tym obietnic zapłaty należności. Żądanie oddalenia powództwa uzasadniała przedawnieniem roszczenia, również w odniesieniu do faktury wystawionej w 2014r. ponosząc że usługi objęte tą fakturą wykonywane były w 2012r.. Powódka nie negowała, że część usług których dotyczy faktura wystawiona dnia 8.10.2014r. wykonanych zostało w 2012r., co wynika z odrębnych zleceń dołączonych do pozwu, które datowane są zarówno na 2012r. , jak i na 2013r., przy czym najpóźniejsza data to 21.04.2013r. (k.15-17).

Zgodnie z art. 117 k.c. roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu, po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie może się uchylić od jego spełnienia podnosząc zarzut przedawnienia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. W myśl art. 118 k.c., jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Takimi przepisami szczególnymi, które przewidują inne terminy przedawnienia jest przepis art. 646 k.c. który dla roszczeń wynikających z umowy o dzieło przewiduje dwuletni termin przedawnienia od dnia oddania dzieła, a jeżeli dzieło nie zostało oddane - od dnia, w którym zgodnie z treścią umowy miało być oddane oraz przepis art. 751 k.c., który również przewiduje dwuletni termin przedawnienia dla roszczeń o wynagrodzenie za spełnione czynności i o zwrot poniesionych wydatków, które przysługują osobom, które stale lub w zakresie działalności przedsiębiorstwa trudnią się czynnościami danego rodzaju; to samo dotyczy roszczeń z tytułu zaliczek udzielonych tym osobom. Zarówno co do roszczeń powódki o zapłatę wynagrodzenia za czynności, które można sklasyfikować jako wykonanie dzieła, jak i za świadczone usługi, zastosowanie ma dwuletni termin przedawnienia.

Bieg terminu przedawniania, zgodnie z art. 120 § 1 k.c. liczony jest od chwili, w której roszczenie stało się wymagalne. W przypadku roszczeń terminowych termin płatności zbiega się z wymagalnością roszczenia (art.455 k.c.). Zgodnie z art. 642 § 1 k.c., w braku odmiennej umowy przyjmującemu zamówienie należy się wynagrodzenie w chwili oddania dzieła. Podobnie przyjmującemu zlecenie wynagrodzenie należy się dopiero po wykonaniu zlecenia, chyba że co innego wynika z umowy lub z przepisów szczególnych (art. 744 k.c.). Termin płatności roszczenia terminowego z reguły jest określony umownie, lub wynika z treści faktury. W przypadku braku określenia terminu przyjmuje się, że jest to najwcześniej możliwy momentem, w którym dłużnik zobowiązany byłby podporządkować się żądaniu wierzyciela. Do wymagalności roszczeń odnoszą się przepisy art. 455-457 k.c. Wymagalność to stan, w którym wierzyciel ma prawną możliwość żądania zaspokojenia przysługującej mu wierzytelności. Jest to stan potencjalny, o charakterze obiektywnym, którego początek zbiega się z chwilą uaktywnienia się wierzytelności, stanowi to początek biegu przedawnienia (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 12 lutego 1991r. , III CRN 500/90, OSNCP 7-8/92, poz.137). W wyroku z dnia 29.04.2009r. (II CSK 625/08, M.Prawn. 2009/11/578) podniesiono, że co do zasady, bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Niekiedy jednak może dojść do sytuacji, gdy bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się zanim nastąpi wymagalność roszczenia. Sytuacja taka ma miejsce jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, wówczas bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniej możliwym terminie. Taka sytuacja zachodzi w niniejszej sprawie co do roszczenia za usługi świadczone w 2012 i w 2013r. Przepis art. 455 k.c. nie przyznaje wierzycielowi uprawnienia do określenia terminu spełnienia świadczenia w sposób dowolny korzystny dla niego. Wierzyciel, który spełnił swoje świadczenie o charakterze

niepieniężnym powinien w terminie określonym umową, bądź przepisami ustawy dopełnić obowiązku wystawienia dokumentu rozliczeniowego oraz faktury i przekazać te dokumenty niezwłocznie dłużnikowi zobowiązanemu do spełnienia świadczenia pieniężnego. Termin płatności powinien być określony w treści faktury. W przypadku braku określenia w fakturze terminu płatności, faktura stanowi jednocześnie wezwanie do zapłaty należności, która powinna być uregulowana w tym wypadku niezwłocznie po doręczeniu wezwania (art.455 k.c.). Zastosowanie mają tu przepisy ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług w brzmieniu obowiązującym w dacie wykonania usług. Zgodnie z art. 106 ust. 1. ww. ustawy (który utracił moc 1.01.2014r. na mocy ustawy z dnia z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw, Dz.U.2013.35). podatnicy, o których mowa w art. 15 (w tym osoby fizyczne wykonujące samodzielną działalność gospodarczą) są obowiązani wystawić fakturę stwierdzającą w szczególności dokonanie sprzedaży, datę dokonania sprzedaży, cenę jednostkową bez podatku, podstawę opodatkowania, stawkę i kwotę podatku, kwotę należności oraz dane dotyczące podatnika i nabywcy, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2, 4 i 5 oraz art. 119 ust. 10 i art. 120 ust. 16. Przez sprzedaż rozumie się zarówno odpłatną dostawę towarów, jak i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju, eksport towarów oraz wewnątrzwspólnotową dostawę towarów (art.2 pkt 22.). Sprzedaż towaru i świadczenie usług wiąże się z powstaniem obowiązku podatkowego, który powstaje z chwilą wydania towaru lub wykonania usługi, z zastrzeżeniem ust. 2-21, art. 14 ust. 6, art. 20 i art. 21 ust. 1. (art.19 ust. 1 ww. ustawy). Jeżeli dostawa towaru lub wykonanie usługi powinny być potwierdzone fakturą, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wystawienia faktury, nie później jednak niż w 7 dniu, licząc od dnia wydania towaru lub wykonania usługi (art.19 ust.4).

Czynności, które wykonała powódka i za które domaga się zapłaty wykonane zostały w 2012r., częściowo w 2013r., również te, które objęte zostały fakturą vat wystawioną dnia 8.10.2014r. na łączną kwotę 2.630,49zł. Czynności objęte tą fakturą winny być udokumentowane wystawieniem faktury w ciągu 7 dni od wykonania usługi (najpóźniej 28.04.2013r. co do usługi potwierdzonej zleceniem z 21.04. – k.16). Skoro wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, to termin przedawnienia rozpoczął bieg od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby powódka podjęła czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. Powódka wystąpiła tymczasem na drogę sądową pozwem złożonym dnia 3.06.2015r, a więc niewątpliwie po upływie ponad 2 lat od daty wymagalności roszczeń, zatem w chwili wniesienia pozwu roszczenie powódki o zapłatę należności za świadczone wówczas usługi było już przedawnione. Podobnie uległo przedawnieniu roszczenie o zapłatę należności wynikającej z faktury nr (...) z dnia 4.04.2012r. której terminem płatności określony został na 18.04.2012r. oraz z faktury nr (...) wystawionej dnia 3.08.2012r., z terminem płatności 17.08.2012r. Powódka wystąpiła o zapłatę po upływie dwuletniego terminu płatności, wówczas gdy roszczenia jej były już przedawnione.

Inaczej sytuacja przedstawia się w odniesieniu do faktury nr (...) z dnia 14.02.2012r. na kwotę 1.117,21 zł. Wprawdzie w dacie złożenia pozwu również upłynął dwuletni termin zapłaty, który ustalono na 28.02.2012r., jednak przed upływem terminu przedawnienia pozwana podjęła czynności, które spowodowały przerwanie biegu przedawnienia. Zgodnie z art. 123§ 1 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Bieg przedawnienia przerywa również uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje (pkt. 2) lub przez wszczęcie mediacji (pkt. 3). Jak stanowi art. 123 § 1 k.c. przerwanie biegu przedawnienia następuje m.in. przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje. Uznanie roszczenia może przyjąć formę uznania właściwe lub uznania niewłaściwe. Uznanie właściwe jest nieuregulowaną odrębnie umową ustalającą, co do zasady oraz zakresu istnienia, albo nieistnienia jakiegoś stosunku prawnego. Natomiast uznanie niewłaściwe stanowi przyznanie przez dłużnika wobec wierzyciela istnienia długu. Nie jest czynnością prawną, a jedynie przyznaniem obowiązku świadczenia wynikającego z innego źródła, deklaratywnym stwierdzeniem, że taki obowiązek istnieje i że dłużnik nie zamierza się uchylić od jego wypłacenia. Jest to aktywność dłużnika, która z jednej strony stanowi potwierdzenie długu, dzięki czemu powstaje dowód jego istnienia, a z drugiej – rodzi po stronie wierzyciela uzasadnione oczekiwanie na dobrowolne spełnienie świadczenia, co z kolei usprawiedliwia jego bezczynność (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 1997 r., II CKN 46/97, OSNC 1997/10/143, orzeczenie Sądu Najwyższego z 7 grudnia 1957 r., OSPiKA 1958, poz. 194). W literaturze przyjmuje się, że zapłata części długu

oraz wszelkie wnioski skierowane do wierzyciela, czy to o rozłożenie na raty, czy to o odroczenie terminu płatności, zwolnienie z odsetek lub długu, jako niewłaściwe uznanie roszczenia stanowią okoliczności przerywające (por. J. Ignatowicz (w:) System prawa cywilnego, t. I, s. 836, M. Pyziak – Szafnicka, Komentarz do art. 123 k.c. teza 33, Lex). Pozwana w dniu 14.02.2012r., tj. jeszcze przed upływem terminu przedawnienia dokonała zapłaty części należności wynikającej z tej faktury w wysokości kwoty 1.000,00 zł, którą to czynność faktyczną należy uznać za niewłaściwe uznanie długu powodujące przerwanie biegu przedawnienia roszczenia. W myśl art. 124 kodeksu cywilnego po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo, zatem w dacie wniesienia pozwu roszczenie powódki o zapłatę pozostałej należności wynikającej z tej faktury nie było przedawnione, gdyż przedawnienie ponownie rozpoczęło bieg od dnia 14.02.2014r.

Brak jest jednak podstaw do uznania, że zapłata kwoty 1.000zł ze wskazaniem numeru konkretnej faktury, na poczet której zapłata jest dokonywana stanowi uznanie roszczenia również w odniesieniu pozostałych, późniejszych faktur. Uznanie musi być bowiem zindywidualizowane, odnosić się do roszczenia o określonym charakterze i określonej wysokości. Zakres uznania zależy od jego treści. Treść oświadczenia dłużnika musi pozwalać na odniesienie go do konkretnego długu. Pozwana dokonując przelewu określiła dokładnie na poczet której faktury wpłata jest dokonywana, więc treść przelewu nie pozwala na rozszerzenie zakresu tego oświadczenia na inne roszczenia powódki.

Również zwrócenie się przez dłużnika do wierzyciela o rozłożenie należności głównej na raty może stanowić uznanie roszczenia także wtedy, gdy proponowane porozumienie między stronami nie doszło do skutku (tak. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 września 2002 r. II CKN 1312/00, OSNC 2003, nr 12, poz. 168, z aprobowaną glosą J.P. N., Pr. Spółek 2004, nr 11, s. 50), ale w rozpoznawanej sprawie nie mamy do czynienia z sytuacją, w której to pozwana wystąpiła do powódki o prolongatę długu, czy umożliwienie zapłaty w ratach. Obietnicę taką składała nie pozwana, lecz jej pracownik – ojciec pozwanej, która zaprzeczyła, aby był on umocowany do składania takich oświadczeń w jej imieniu. Aby zachowanie dłużnika wywołało skutek w postaci przerwy biegu terminu przedawnienia musi spełniać warunki stawiane oświadczeniom woli. Są to m.in. wymagania co do podmiotu składającego oświadczenie tj. zdolności prawnej i należytej reprezentacji. Powódka zaś w żaden sposób nie wykazała, aby ojciec pozwanej, poza dokonywaniem czynności faktycznych w postaci przyprawiania pojazdów do naprawy i zlecania naprawy pojazdów upoważniony został przez pozwaną do jej reprezentacji w zakresie składania oświadczeń woli, w tym do uznania roszczenia. Z tych samych przyczyn brak jest podstaw do uznania, że powoływanie się przez pozwaną na przedawnienie roszczenia stanowi nadużycie prawa. W judykaturze zgodnie przyjmuje się dopuszczalność stosowania przepisu art. 5 k.c. do skutków upływu terminu przedawnienia, jeżeli podniesienie zarzutu przedawnienia przez dłużnika jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Przyjmuje się, że jedynie wyjątkowo sąd może nie uwzględnić zarzutu upływu terminu przedawnienia roszczenia - także wynikającego ze stosunku pomiędzy przedsiębiorcami - jeżeli jego podniesienie przez pozwanego jest nadużyciem prawa (patrz: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2001 r. II CKN 604/00, OSNC 2002/3/32). Przyjęcie konstrukcji nadużycia prawa podmiotowego w zgłoszeniu tego zarzutu wymaga od sądu orzekającego dokonania globalnej analizy stanu sprawy – zachowania obu stron, ich sytuacji, jak również przyczyn opóźnienia w zgłoszeniu roszczenia. Odmowa udzielenia ochrony prawnej na podstawie art. 5 k.c., z uwagi na jego wyjątkowy charakter musi być uzasadniona istnieniem okoliczności rażących i nieakceptowanych w świetle powszechnie uznawanych w społeczeństwie wartości (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10 lipca 2014 r., I ACa 314/14, LEX nr 149891). Z kolei Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 13 grudnia 2013 r. (I ACa 691/13, LEX nr 1409194) uznał, że przy ocenie, czy zarzut przedawnienia stanowi nadużycie prawa, rozstrzygające znaczenie mają okoliczności konkretnego wypadku, zachodzące po stronie poszkodowanego oraz osoby zobowiązanej do naprawienia szkody. W szczególności znaczenie ma charakter uszczerbku, jakiego doznał poszkodowany, przyczyna opóźnienia w dochodzeniu roszczenia i czas trwania tego opóźnienia, a także zachowanie obydwu stron stosunku zobowiązaniowego. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 listopada 2013 r. (V CSK 516/12, LEX nr 1422124) przyjął, że zastosowanie art. 5 k.c. w odniesieniu do zarzutu przedawnienia zakłada rozważenie, na tle całokształtu okoliczności sprawy, interesów i postaw obu stron roszczenia, tj. zarówno uprawnionego, jak i zobowiązanego. Nie jest przy tym wykluczone uznanie zarzutu przedawnienia za nadużycie prawa także wtedy, gdy przyczyny opóźnienia w dochodzeniu roszczenia leżą również, a nawet wyłącznie, po stronie uprawnionego. W takich przypadkach za uznaniem zarzutu przedawnienia za nadużycie prawa mogą przemawiać inne okoliczności sprawy, np. charakter uszczerbku leżącego

u podstaw przedawnionego roszczenia lub szczególna sytuacja uprawnionego, zwłaszcza w zestawieniu z sytuacją zobowiązanego, czy wreszcie sama postawa zobowiązanego."

Przepis art. 5 k.c. ma charakter bardzo wyjątkowy, dla oceny czy w danym przypadku mamy do czynienia z nadużyciem prawa istotne znaczenie ma w szczególności charakter uszczerbku, jakiego doznał poszkodowany, przyczyna opóźnienia w dochodzeniu roszczenia i czas jego trwania. Ocena ta wymaga rozważenia, na tle całokształtu okoliczności sprawy, interesów i postaw obu stron roszczenia, tj. zarówno uprawnionego, jak i zobowiązanego. W rozpoznawanej sprawie materiał dowodowy zaofiarowany przez pozwaną dla wykazania podstaw do zastosowania art.5 k.c. nie był obszerny, powódka bowiem ograniczyła się do dokumentów (faktur, odrębnych notatek dotyczących zleceń) oraz zeznań świadka W. S., który prowadzi indywidualną działalność gospodarczą w tym samym miejscu co powódka, w sąsiednim pomieszczeniu i któremu ojciec pozwanej również zlecał specjalistyczne usługi obiecując dokonanie zapłaty za zaległe płatności. Z. G. miał wypowiedać się w obecności pracownika pozwanej, że zapłata za zaległe faktury zostanie dokonana. Dowody te nie dostarczają jednak informacji co do umocowania Z. G. do składania w imieniu pozwanej oświadczeń woli w przedmiocie zapłaty należności, ani co do interesów i postaw obu stron, przyczyn zaniechania dochodzenia należności na drodze sądowej w sytuacji, gdy ostatnia wpłata na poczet zaległych płatności dokonana została w styczniu 2014r., powódka nawet nie wyjaśniła kiedy miały być składane deklaracje ojca pozwanej, czy przed czy już po dokonaniu tej płatności. Zdaniem sądu, zgromadzone w sprawie dowody nie pozwalają na przyjęcie, że w niniejszej sprawie mamy do czynienia z sytuacją wyjątkową uzasadniającą uznanie, że podniesienie zarzutu przedawnienia stanowi rażące naruszenie prawa, w rozumieniu art. 5 k.c.

W konsekwencji, powództwo powoda podlegało uwzględnieniu jedynie w części, w odniesieniu do pozostałej do zapłaty części należności wynikającej z faktury nr (...) z dnia 14.02.2012r., dlatego na mocy art.535 k.c. , art.627 k.c. i art. 481§1 i 2 k.c. orzeczono, jak w sentencji wyroku. Rozstrzygnięcie o kosztach oparto o przepis art. 98 §1 i § 3 k.p.c., art.108 k.p.c. , art.100 k.p.c. z uwzględnieniem stawek przewidzianych § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłaty za czynności radców prawnych oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu /Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1349/. Na poniesione przez powódkę koszty w wysokości 1.467 zł składa się opłata od pozwu w wysokości 250zł, wynagrodzenie radcy prawnego w wysokości 1.200,00 zł, opłata od pełnomocnictwa w wysokości 17zł. Powódka wygrała proces w 7,5% ,zatem przysługuje jej zwrot kwoty w takim samym stosunku tj. 110,02 zł. O zwrocie nadpłaty opłaty sądowej od pozwu (36zł) oraz zwrocie zaliczki orzeczono na podstawie z art. 80 ust. 1 i art. 84 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.